

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 514

van **KRISTOF SLAGMULDER**

datum: 2 maart 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Hogeronderwijsinstellingen - Gezichtsverhullende kledij op de campus

Onlangs vernam ik de aanwezigheid van studentes in een Vlaamse hogeronderwijsinstelling die gehuld in boerka of nikaab de campus frequenteren. Volgens de melder is het kabinet ook al op de hoogte gebracht van minstens een dergelijk concreet voorval, maar werd door het kabinet meegedeeld dat er op Vlaams niveau geen regelgeving bestaat over religieuze tekens in het hoger onderwijs. Dit betekent dat de instellingen de vrijheid hebben om daar zelf een beleid rond vast te leggen. Het is dus de desbetreffende universiteit of hogeschool die in het onderwijs- en examenreglement kan bepalen aan welke beperkingen de vrijheid om zich te kleden zoals men wil, is onderworpen. Deze vrijheid wordt aan alle onderwijsinstellingen gegeven, ook aan die in het leerplichtonderwijs. De autonomie van de schoolbesturen staat daarbij voorop, dus moeten schendingen in dergelijke zaken intern geregeld worden in het onderwijs- en examenreglement.

Zelf vond ik dit een flauw en gebrekkig antwoord om twee redenen.

Ten eerste omdat inzake de dracht van een boerka of nikaab op zich een strengere veroordeling mag worden verwacht van de minister. Dergelijk voorval is geen symbooldiscussie. De argumenten waarom deze kledingstukken niet passen binnen onze Vlaamse samenleving zijn legio. Ook wordt bij deze kwestie vaak verwezen naar de godsdienstvrijheid en/of naar de persoonlijke vrijheid om de (religieuze) kledij te dragen die men wenst, wat in het geval van een boerka of nikaab een non-argument is.

Ten tweede omdat er in het antwoord voorbij wordt gegaan aan de bestaande wetgeving die het dragen van een boerka of nikaab verbiedt in de publieke ruimte. Sinds 2011 is het overal in dit land strafbaar om zich op publiek toegankelijke plaatsen te begeven met het gezicht geheel of gedeeltelijk bedekt of verborgen zodat men niet herkenbaar is. (Artikel 563bis van het Strafwetboek, ingevoerd bij wet van 1 juni 2011 tot instelling van een verbod op het dragen van kleding die het gezicht volledig dan wel grotendeels verbergt: "Met geldboete van vijftien euro tot vijfentwintig euro en met gevangenisstraf van een dag tot zeven dagen of met een van deze straffen alleen worden gestraft, zij die zich, behoudens andersluidende wetsbepalingen, in de voor het publiek toegankelijke plaatsen begeven met het gezicht geheel of gedeeltelijk bedekt of verborgen, zodat zij niet herkenbaar zijn."). En hoewel hogeronderwijsinstellingen autonome organisaties zijn, worden universiteiten en hogescholen ook beschouwd als publiek toegankelijke gebouwen. Om lessen te volgen, moet men ingeschreven zijn middels het betalen van inschrijvingsgeld en akkoord gaan met het reglement van de instelling, doch iedereen kan

deze gebouwen betreden zonder er ingeschreven of lid te zijn, bijvoorbeeld geïnteresseerde studenten en/of ouders die informatie komen inwinnen over een bepaalde opleiding, een openbaar college willen bijwonen of andere publiek toegankelijke evenementen die er plaatsvinden, willen bezoeken. Kortom, een universiteits- of hogeschoolgebouw heeft wel degelijk een publieke functie.

Graag had ik in het licht van bovenvermelde beschouwing een antwoord gekregen op de volgende vragen.

1. Hoe evalueert de minister dit gegeven?
2. Betreffende de aangehaalde wetgeving die het dragen van gezichtsverhullende kledij (zoals de boerka of niqaab) verbiedt: behoort een gebouw van een universiteit of hogeschool hier tot de publieke ruimte en geldt daar dus ook de wetgeving inzake gezichtsverhullende kledij? Indien ja, zal de minister de universiteiten en hogescholen verplichten om in het geval van overtreding melding te maken bij de politionele diensten? Indien niet, zal de minister via de regeringscommissarissen aandringen om dit verbod expliciet in de eigen reglementen van de instellingen te laten opnemen?
3. Betreffende algemeen het dragen van opzichtige religieuze kledij in ons Vlaamse onderwijs, heeft de Vlaamse Regering in het regeerakkoord voor het leerplichtonderwijs het voornemen opgenomen om in scholen in het officieel onderwijs religieuze symbolen en kledij (zoals de hoofddoek) te verbieden ("Ook in het onderwijs waarborgen we de neutraliteit. In het Provinciaal en het Gemeenschapsonderwijs zorgen we voor de levensbeschouwelijke neutraliteit voor leerkrachten en leerlingen.").

Zal de minister naar analogie van dit voornemen ook stappen ondernemen om de levensbeschouwelijke neutraliteit te waarborgen binnen de niet-levensbeschouwelijk geïnspireerde Vlaamse hogeronderwijsinstellingen? Juridisch valt dit natuurlijk moeilijk op te lossen door een eenzijdig decreet van overheidswege door de autonomie en vrijheden van de hogeronderwijsinstellingen. Zal de minister de regeringscommissarissen bij niet-levensbeschouwelijk geïnspireerde universiteiten en hogescholen aansporen om ook hier ter zake werk te maken van een verbod op opzichtige religieuze kledij in hun onderwijs- en examenreglementen? Welke eventuele andere initiatieven zal de minister ter zake nemen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 514 van 2 maart 2021

van **KRISTOF SLAGMULDER**

1. Er is in de loop van februari een vraag gesteld in verband met een studente aan een vrije hogeschool. Er is aan betrokkene geantwoord dat de hogescholen vrij zijn zelf een beleid te voeren rond uiterlijke tekenen van een levensbeschouwing. De autonomie van de instellingen heeft maar betekenis als ze instellingen toelaat om keuzes te maken die niet noodzakelijk gelijk lopen met de opvattingen van de minister. Overigens was in de vraag die toen werd voorgelegd geen sprake van kleding die het gezicht grotendeels bedekt.
2. De federale overheid is bevoegd voor de interpretatie van bepalingen uit het strafwetboek. De wetgever heeft bij de invoering van deze bepaling het begrip "voor het publiek toegankelijke plaatsen" niet gedefinieerd. Uit het arrest 145/2012 van het Grondwettelijk Hof kan men afleiden dat plaatsen waar onderwijs wordt verstrekt onder deze definitie vallen.
3. De vraag naar een mogelijk decretaal initiatief rond het dragen van levensbeschouwelijke tekens op school is al meermaals besproken in dit parlement. Het standpunt dat ik op de zitting van de commissie Onderwijs van 9 januari 2020 heb ingenomen geldt nog steeds.